

Helsingin matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma 2022–2026

Toimenpiteet ja mittarit

Helsinki

Toimintaohjelma muodostuu kolmesta strategisesta tavoitteesta ja viidestätoista niitä tukevasta valinnasta ja kehittämisen perusedellytyksestä.

Jokaisen valinnan ja perusedellytyksen osalta on kuvattu toimenpiteet, joiden avulla konkretisoidaan se, miten kyseistä valintaa ja perusedellytystä toteutetaan.

Toimenpiteille on määritelty myös vastuutahot. Lisäksi jokaiselle valinnalle ja painopistealueelle on määritelty mittarit.

Toimenpiteet aikataulutetaan ja tarkastellaan vuosittain sekä päivitetään tarvittaessa

A.

Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki

A.1. Matkailun kasvu syntyy kansainvälisistä vierailijoista

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
<p>1. Kohdistetaan kaupungin matkailumarkkinointipanostukset kansainvälisille markkinoille. Kansainvälisen vetovoiman vahvistamiseksi Helsingin brändiä rakennetaan ja tunnettuutta lisätään kokonaisvaltaisen markkinoinnin ja myynnin sekä aktiivisen PR- ja mediatyön kautta. Huomioidaan erityisesti digitaaliset kanavat kuten myhelsinki.fi- verkkopalvelu ja sosiaalisen median kanavien kehitys ja sisällöntuotanto. Tarkemmat toimenpiteet on kuvattu Helsinki Partnersin strategiassa ja vuosisuunnitelmassa.</p>	Helsinki Partners
<p>2. Palvellaan helsinkiläisiä ja kotimaisia matkailijoita ja vierailijoita digitaalisten kanavien kuten myhelsinki.fi -verkkopalvelun ja sosiaalisen median sekä matkailuneuvonnan eri kanavien kautta.</p>	Helsinki Partners ja Elinkeino-osasto/ Matkailuyksikkö, Viestintäosasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
<p>3. Kehitetään Helsingin omia tapahtumia sesonkiajattelua hyödyntäen ja vahvistetaan niiden roolia kansainvälisen matkailun kehittämisessä. Tällaisia kehitettäviä kausitapahtumia ovat esimerkiksi Lux-festivaali ja joulunajan tapahtumat. Hyödynnetään Helsingin omia tapahtumia viestinnässä ja markkinoinnissa aktiivisesti.</p>	Helsingin Tapahtumasäätiö, Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Helsinki Partners

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Kansainvälisten yöpymisten absoluuttinen määrä
2. Kansainvälisten yöpymisten suhde kotimaisiin
3. Matkailijoiden rahankäyttö
4. Vaikuttiko vastuullisuus päätöksentekoon – kysymys Rajahaastattelututkimuksesta
5. Sustainable Travel Finland -yritysten määrä
6. Valitse vastuullisemmin -palvelun kansainvälisten vierailujenmäärä
7. Matkailun työpaikkojen kehitys
8. Uusien matkailuyritysten syntyminen

A.2. Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin mielikuvaa ja elinvoimaa

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
<p>1. Korostetaan ja vahvistetaan tapahtumia Helsingin markkinoinnissa, brändityössä ja mielikuvan kehittämisessä. Hyödynnetään Helsingin omien ja kumppanuus- ja suurtapahtumien viestintä- ja markkinointimahdollisuuksia erityisesti kansainvälisen tunnettuuden ja mielikuvan vahvistamisen työvälineenä sekä vahvistetaan kaupunkilaisten ja kansainvälisten kohderyhmien mielikuvaa Helsingistä elävänä ja toimivana tapahtumien kaupunkina.</p>	Helsinki Partners, Viestintäosasto, Helsingin Tapahtumasäätiö
<p>2. Vahvistetaan helsinkiläisten tapahtumakonseptien kehitystä verkostoyhteistyötä vahvistamalla ja esimerkiksi pilottitapahtumia ja kokeiluja mahdollistamalla.</p>	Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Helsingin Kaupunkitilat, Helsingin Tapahtumasäätiö, Elinkeino-osasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Kaupunkiympäristön toimiala.
<p>3. Päivitetään Helsingin kaupunkitasoisten vastikkeellisten kumppanuustapahtumien arviointikriteeristö ja laaditaan näiden kumppanuuksien elinkaarilinjaukset. Samalla tulee tarkastella myös elinkeino-osaston ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vastikkeellisia kumppanuuksia.</p>	Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Elinkeino-osasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
<p>4. Helsingin Tapahtumasäätiö lisää yhteistyötä alueellisten kulttuurikeskusten kanssa pyrkien toteuttamaan tapahtumistaan (erityisesti Lux Helsinki, Helsingin päivä ja Taiteiden Yö) osatapahtumia alueellisissa kulttuurikeskuksissa.</p>	Helsingin Tapahtumasäätiö, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
<p>5. Vahvistetaan kaupungin ydinkeskustan elinvoimaisuutta tapahtumilla ja niiden tuomilla asiakasvirroilla. Samalla varmistetaan, että helsinkiläiset yritykset hyötyvät entistä paremmin Helsingin tapahtumista ympärivuotisesti. Tästä esimerkkinä Helsingin tapahtumallisten kesäterassien ja -keitaiden kokeilut, jossa terassiin yhdistyy sisältönä taide ja kulttuuri. Ydinkeskustan elinvoimaisuuden vahvistamiseksi on perustettu Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä ydinkeskustan elinvoiman vahvistamiseksi (HELY), joka vastaa asian kehityksestä.</p>	Elinkeino-osasto, Kaupunkiympäristön toimiala, Helsingin Kaupunkitilat Oy, Helsingin Tapahtumasäätiö, Viestintäosasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala.
<p>6. Tuetaan kaupunkiyhteisesti Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tapahtumallisia palveluja (esim. museot, orkesteri, liikunta- ja kulttuuritapahtumat) ja lisätään kaupunkiyhteisen viestinnän keinoin niiden vetovoimaisuutta erityisesti kaupunkiudistusalueilla sekä lasten, nuorten ja senioreiden kohderyhmissä.</p>	Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Viestintäosasto
<p>7. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan erillinen koronasta toipumiseen liittyvä kulttuuri- ja tapahtuma-alan palautuminen kohdistuva erillismäärärahaan pohjaava kokonaisuus.</p>	Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala

Ensisijainen toimiala:

SDG:

Seuranta ja mittarit

1. Pilottitapahtumien ja kokeiluiden määrä
2. Kumppanuustapahtumien arviointikriteeristön päivitys
3. Kumppanuustapahtumien elinkaarilinjauksen luominen
4. Kulttuuri- ja tapahtuma-alan palautumiseen suunnatun erillismäärärahan toimenpiteiden toteutuminen

A.3. Kansainväliset kongressit ja suurtahtumat kasvun moottoreina

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Panostetaan kansainvälisten kongressien ja kokousten myyntiin ja markkinointiin yhdessä ekosysteemin kanssa. Hyödynnetään tapahtumakumppaneiden tapahtumia Helsingin näyteikkunoina osana myyntityötä, esimerkiksi HIMMS ja SLUSH-tapahtumiin tuodaan kongressijärjestäjiä tutustumaan tapahtumajärjestelyihin ja samalla itse kaupunkiin.	Helsinki Partners
2. Selvitetään ja kehitetään kilpailukyvyyn varmistamiseksi kaupungin kannustimia ja työkaluja kuten vieraanvaraisuuden mahdollisuuksia kongressi- ja suurtahtumahakuihin liittyen kansainvälisen kilpailukyvyyn varmistamiseksi.	Viestintäosasto, Helsinki Partners
3. Vahvistetaan Helsingin kyvykkyyttä ja resurssointia kansainvälisten suurtahtumien hakuihin liittyen, jotta Helsinki vahvistaa asemiaan kansainvälisessä kiristyvässä kilpailutilanteessa. Laaditaan kehityssuunnitelma suurtahtumahakuihin yhteistyössä alan toimijoiden kanssa, suunnitelman avulla tuetaan myös osaamisen kehittymistä ja vahvistumista.	Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Elinkeino-osasto, Helsinki Partners
4. Haetaan Helsinkiin kansainvälisiä kaupunkistrategian tavoitteita tukevia ja toteutavia suurtahtumia ja kongresseja yhteistyössä alan toimijoiden ja kaupungin eri palvelujen kanssa. Tiivistetään yhteistyötä kansainvälisesti verkostotyöskenteleä vahvistamalla. Varmistetaan resurssien ja investointien ajantasaisuus.	Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Strategiaosasto/kansainvälisten asioiden yksikkö, Elinkeino-osasto, mahdolliset muut oleelliset toimialat
5. Tiivistetään yhteistyötä kansallisesti urheilun ja liikunnan suurtahtumien osalta. Yhdistetään kaupunkien erilaista asiantuntijuutta ja vahvistetaan Suomen tunnettuutta kansainvälisten urheilun suurtahtumien järjestäjänä.	Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala/liikuntapalvelut
6. Lisätään yhteistyötä ja vahvistetaan tapahtumallisuutta eri avaintoimialojen ja sidosryhmäverkostojen, kuten healthtech, smart and clean, education and ICT, kanssa, jotta Helsingin vahvuudet ja osaaminen tulevat paremmin esiin. Tarkastellaan Helsingin omien jo vakiintuneiden kansainvälisten tapahtumien, kuten Helsinki Education Weekin laajentumis- ja hyödyntämismahdollisuuksia erityisesti elinkeino- ja työllisyyden näkökulmasta.	Helsinki Partners, vastaava toimiala, Elinkeino-osasto
7. Hyödynnetään digitaalisuuden, virtuaalisuuden ja uusien innovaatioiden tuomia mahdollisuuksia kongressi- ja kokoustoiminnassa. Hyvinä esimerkkeinä virtuaalinen Vapup Senaatintorilla tai Helsinki Partnersin toimesta toteutetut virtuaaliset kokoukset.	Helsinki Partners, Viestintäosasto
8. Kannustetaan kongresseja kestävään toimintaan. Hyödynnetään Helsinki Partnersin Sustainable Meeting -mallia. Lisäksi luodaan ja otetaan käyttöön prosessi, jolla mahdollistetaan kongressien positiivisen sosiaalisen vaikutuksen jättäminen kaupunkiin.	Helsinki Partners
9. Konseptoidaan työ ja vapaa-ajan matkustamisen yhdistäminen tuotteistuksen ja markkinoinnin avulla, tavoitteena Helsinki Bleisure (Business + Leisure) konsepti.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö

Ensisijainen toimiala:

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Suurtahtumien määrän kasvu
2. Kehityssuunnitelma suurtahtumahakuihin liittyen
3. Suurtahtumahakujen onnistumisprosentti
4. Työperäisen matkailun osuus kaikista yöpymisistä
5. Järjestökongressien lukumäärän kasvu
6. Järjestökongressiosallistujien ja yöpymisten määrä (kv-kongressit, kaikki osallistujat)
7. Järjestökongressiyöpymisten suhde työperäisiin yöpymisiin sekä kaikkiin yöpymisiin
8. Kongressit, voitettujen tarjousten määrä
9. Sijointi kansainvälisessä vertailussa kongressikohteena (UIA)
10. Matkan syy, rajahaastattelututkimus

A.4. Omaleimainen kaupunkikulttuuri, ruoka ja ainutlaatuinen luonto vetovoiman vahvistajana

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
<p>1. Vahvistetaan mielikuvaa Helsingistä elävänä ja sykkivänä kaupunkikulttuurin keskuksena muun muassa markkinoinnin ja tuotteistuksen keinoin. Design ja arkkitehtuuri, Helsinki Biennaali (2023, 2025), Suomenlinnan maailmanperintökohde, tuleva arkkitehtuuri- ja designmuseo, saunat (saunaperinteen Unesco-status), historia (mm. Historia.Helsinki -hanke) ovat matkailun ja tapahtumien kulttuurisisällön ytimessä.</p>	Helsinki Partners, Viestintäosasto, Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, HAM Helsingin taidemuseo, Tiedonhallintayksikkö (Kaupunginkanslia)
<p>2. Nostetaan luonto ja erityisesti urbaanin kaupungin ja luonnon yhdistelmä, ns. Urban Nature, nykyistä merkittävämpään rooliin vahvuutena ja vetovoimatekijänä kansainvälisen markkinoinnin sisällöissä. Merellinen Helsinki on edelleen yksi kaupungin keskeisimpiä kehittämisen osa-alueita.</p>	Helsinki Partners, Viestintäosasto, Elinkeino-osasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
<p>3. Kehitetään Eteläsatamasta, Makasiinirannasta, Itäkeskuksesta ja Suvilahdesta elämyksellisiä keskuksia, joissa kulttuuri ja vapaa-aika ovat vahvasti läsnä, hyödynnetään muun muassa Suvilahden Event Hub -suunnitelmaa sekä Etelä-Sataman suunnittelukilpailun ehdotuksia.</p>	Kaupunkiympäristön toimiala
<p>4. Kasvatetaan asukkaiden sitoutumista omaan kotikaupunkiin lapsuusiästä lähtien kaupungin palvelujen ja tapahtumien kautta esimerkiksi neljäsluokkalaisten itsenäisyyspäiväjuhlat ja Annantalon tapahtumatarjonta.</p>	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
<p>5. Jatketään Helsingin yöelämän ja yötalouden kehittämistä osana kaupungin eri toimintoja. Kehittämisessä hyödynnetään vuonna 2021 tehtyä Helsingin yön nykytila-analyysia sekä kehityssuunnitelmaa. Matkailu- ja tapahtumat ovat yksi osa yötalouden kehittämistä, mutta asia kytkeytyy ensisijaisesti kaupungin eri palveluiden kehitykseen ja toteutukseen. Matkailuun ja tapahtumiin kytkeytyvä yön konteksti liittyy esimerkiksi Helsingin kansainvälisen mielikuvan vahvistamiseen, tapahtumallisuuden toimivuuden kehittämiseen ja kehitteillä olevaan kaupunkiympäristön placemaking-kokonaisuuteen.</p>	Kaupunkiympäristön toimiala, Elinkeino-osasto/ Yrittäjäpalvelut, Helsingin Kaupunkitilat Oy, Viestintäosasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
<p>6. Vahvistetaan Helsingin ravintola-alan ekosysteemiä yhteisten tapahtumien ja tilaisuuksien kautta sekä kannustetaan ravintoloita liittymään osaksi Helsingin tekijät -verkostoa.</p>	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Helsingin Kaupunkitilat
<p>7. Vahvistetaan Helsingin kansainvälisessä markkinoinnissa ja mielikuvan vahvistamisessa Helsingin määriteltyjen kilpailuetekijöiden vahvistamista (esimerkiksi urbaani luonto, kaupunkikulttuuri, tapahtumat, ruoka, design) entistä vahvemmin osaksi Helsingin kansainvälistä markkinointia ja kansainvälisen mielikuvan vahvistamista.</p>	Helsinki Partners, Viestintäosasto
<p>8. Kannustetaan matkailu-, tapahtuma- ja ravintola-alan toimijoita keskinäiseen yhteistyöhön osana verkostotyötä. Tätä voidaan toteuttaa esimerkiksi ottamalla suur tapahtuman konsepti ja teemat vahvemmin osaksi toimijoiden palvelutarjontaa. Varmistetaan matkailu- ja ravintola-alan toimijoiden ajantasainen tiedonsaanti Helsingin suur tapahtumista ja niiden potentiaalisista asiakasvirroista.</p>	Elinkeino-osasto, viestintäosasto

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

Tapahtumat

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Kulttuuri ja tapahtuma -teeman näkyvyys kansainvälisessä mediassa
2. Luonto ja merellisyys -teeman näkyvyys kansainvälisessä mediassa
3. Merellisten matkailutuotteiden määrä DataHubissa
4. Ruokateeman näkyvyys kansainvälisessä mediassa
5. Ravintoloiden määrä Helsingin tekijät -verkostossa
6. Ravintoloiden myynnin kasvu suur tapahtumien aikana- kysely ravintoloille

A.5. Hyvät liikenneyhteydet ja sujuvat asiakaspolut kilpailukyvyyn perusedellytyksinä

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Panostetaan yhteistyöhön Finavian ja Helsingin Sataman kanssa uusien lento- ja laivareittien ja operaattorien houkuttelemiseksi sekä vakiinnuttamiseksi.	Helsinki Partners, Elinkeino-osasto/ Matkailuyksikkö
2. Luodaan Helsingin vierailijakokemuksen johtamisen toimintamalli. Vierailija-kokemusta johdetaan ja edistetään asiakaspolkua kehittämällä. Asiakaspolussa huomioidaan mm. digitaalisuuden luomat mahdollisuudet, joukkoliikenne sekä kaupunkipyöräily. Määritellään tavoiteltu vierailijakokemus mittareineen, organisoidaan johtamistapa sekä mitataan vierailijakokemuksen laatua.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
3. Parannetaan merellisten kohteiden löydettävyyttä ja saavutettavuutta sekä paikallisten että vierailijoiden näkökulmasta.	Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
4. Panostetaan risteilyvieraiden kaupungissa kestäväällä tavalla liikkumisen kehittämiseen. Tätä tukee myös matkailubussiliikenteen kehittämisen toimenpideohjelma, jonka Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut vuonna 2021.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
5. Kasvatetaan matkailuneuvonnan roolia matkailijan asiakaskokemuksen kehittämisessä toteuttamalla tulevaisuuden matkailuneuvonnan toimintamalli digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntäen.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
6. Tehdään aktiivista yhteistyötä muiden kuntien ja matkailualueiden kanssa ylikunnallisten matkailureittien, erityisesti kansainvälisesti vetovoimaisten pyöräreittien kehittämisessä.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Lentoaseman matkustajien määrä
2. Lentoaseman reittien määrä
3. Sataman matkustajien määrä
4. Matkailuneuvonnan kävijämäärät
5. Mitä mieltä olet matkaketjun sujuvuudesta – kysely matkailijoille
6. Asiakaskokemus ja asiakaspolku – mitkä kohdat kokonaisuudessa eivät ole toimineet - kysely

B.

Helsinki on kansainvälisesti kestävyys edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

B.1. Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Kasvatetaan yritysten osaamista hiilineutraalisuuteen liittyen osana Helsingin tekijät -verkoston yhteistyötä.	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö
2. Edistetään hiilijalanjälkilaskureiden kehitystä ja käyttöönottoa. Matkailu-, tapahtuma- ja ravintola-aloille on luotu laskurit ja näiden jatkokehitys ja käyttöönotto ovat keskiössä. Teetetään mittaustulosten pohjalta selvitys, jossa identifioidaan parhaat ja merkittävimmät toimenpiteet matkailun päästöjen vähentämiseksi.	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö, Viestintäosasto/Brändiysikkö, Kaupunki-ympäristön toimiala/ Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö
3. Lisätään kansainvälistä yhteistyötä hiilineutraalisuuden parhaiden käytäntöjen edistämiseksi (mahdolliset hankkeet, seminaarit, ym.).	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö, Kaupunkiympäristön toimiala
4. Edistetään kompensoinnin mahdollisuuksia yhteistyössä ekosysteemin toimijoiden kanssa.	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö, Kaupunkiympäristön toimiala
5. Määritellään kansainvälisen risteilymatkustuksen rooli Helsingin kestävä matkailun ja hiilineutraaliuden kehityksessä, sillä vaikka risteilijät ja niiden tuomat vierailijat tuovat matkailutuloa kaupunkiin, itse risteilijät tuottavat merkittävän määrän hiilidioksidipäästöjä. Tiivistetään yhteistyötä Helsingin Sataman ja Cruise Baltic -järjestön kanssa kestävä risteilyliikenteen kehittämiseksi, sekä yhteistyötä varustamoiden ja matkanjärjestäjien kanssa. On hyvä huomata, että satama on jo aloittanut projektin maasähkön käyttämiseksi ja tehnyt selvitystyötä varustamoiden ja muiden satamien kanssa.	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö, Helsingin Satama
6. Perustetaan Matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävyys toimintaryhmä osaksi kaupunkitasoista kestävä kehityksen työryhmää. Varmistetaan, että ryhmässä on edustus mm. Hiilineutraali Helsingistä, ympäristöpalveluista sekä muita keskeisiä toimijoita. Ryhmälle muodostetaan alajaosto, joka vastaa GDS-indeksin sekä STF-ohjelman sisältöjen edistämiseksi. Lisätietoa GDS-indeksistä ja STF-ohjelmista löytyy niihin liittyvistä alatavoitteista. Lisäksi alajaosto tekee tiivistä yhteistyötä Helsinki Partnersin kanssa liittyen Valitse Vastuullisemmin – palvelun kehitykseen.	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö
7. Edistetään kansainvälistä yhteistyötä olemassa olevien verkostojen avulla ja luodaan tarvittaessa uusia kansainvälisiä suhteita vertaisoppimisen kasvattamiseksi. Noudatetaan Helsingin sitoumuksia kuten Glasgow Declaration, sekä YK:n maailman matkailujärjestön kaksi deklaraatioita. Verkostot ja sitoumukset kuvattu liitteessä (liite 3).	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö
8. Raportoidaan matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävä kehityksen edistyminen vuosittain omana osakokonaisuutena normaalin vuosiseurannan yhteydessä sekä osana kaupungin kestävä kehityksen toimeenpanoraportointia.	Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö, Viestintäosasto/Brändiysikkö
9. Järjestetään tapahtumajärjestäjille ympäristövastuullisuuteen liittyvää koulutusta.	Kaupunkiympäristön toimiala, Viestintäosasto/Brändiysikkö
10. Tarkennetaan ja vahvistetaan vastikkeellisten kumppanuussopimusten vastuullisuusosioita sekä ekologisen, sosiaalisen että taloudellisen vastuullisuuden osalta.	Viestintäosasto/Brändiysikkö, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Elinkeino-osasto
11. Osallistutaan kaupunkiympäristön toimialalla käynnistettyyn luontoarvojen ja kasvun yhteensovittamistyöhön varmistuen näin myös matkailuun ja tapahtumallisuuteen liittyvät erityistarpeet. Keskitytään erityisesti herkkiin luontokohteisiin joissa matkailulla voi olla merkittävä vaikutus.	Kaupunkiympäristön toimiala, Elinkeino-osasto/Matkailuysikkö, Viestintäosasto/Brändiysikkö

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

Tapahtumat

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Sustainable Travel Finland -ohjelma – kuinka moni helsinkiläinen yritys laskee hiilijalanjälkeään
2. Matkailualan hiilijalanjälki laskee – laskenta aloitetaan, kun laskurien käyttö on yleistynyt
3. Tapahtuma-alan hiilijalanjälki laskee -laskenta aloitetaan, kun laskurien käyttö on yleistynyt
4. Vastikkeellisten kumppanuustapahtumien sopimukseen vastuullisuusosioiden vahvistaminen
5. Risteilyjen määrä vuositasolla
6. Risteilymatkustajille suunnattu rajatutkimus vuonna 2023 (edellinen 2019)
7. Toteutunut kestävä kehityksen vuosiraportti
8. Koulutustilaisuuksien tms. osallistujamäärä ja asiakaspalautteiden reittaukset tms.
9. Kasvun ja luontoarvojen yhteensovittamisen työn seuranta

B.2. Helsinkiläiset, inklusiivisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys kehittämisen keskiössä

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Panostetaan aktiiviseen vuoropuheluun paikallisyhteisön kanssa. Helsingin suurpiirien stadiluotsit toimivat asiantuntijana erilaisten osallisuus- ja vaikuttamismenetelmien ideoinnissa ja kehittämisessä, sekä verkostojen rakentamisessa, joiden avulla kaupunkilaisten ja paikallisten toimijoiden ääni ja tietotaito saadaan mukaan alueen matkailu-, tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden kehittämiseen.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
2. Mitataan helsinkiläisten tyytyväisyyttä suhteessa matkailuun ja tapahtumiin säännöllisesti. Tulosten pohjalta käynnistetään mahdolliset tarvittavat toimenpiteet.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto, Kaupunkiympäristön toimiala
3. Ehkäistään liikamatkailun ja tapahtumien kielteisiä ilmentymiä muun muassa edistämällä Helsingin eri kaupunginosien vetovoimaa ja tapahtumatarjontaa, ja näin laajentamalla matkailijoiden ja tapahtumakävijöiden vierailualueita ydinkeskustan ulkopuolelle. Edistetään myös digitaalisia ratkaisuja liikamatkailun ehkäisemisessä, esimerkkinä Helsinki Heatmap.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto, Kaupunkiympäristön toimiala, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
4. Seurataan aktiivisesti jakamistalouden ja erityisesti Airbnb -tyyppisen majoituksen kehitystä sekä toteutetaan tarvittavia toimenpiteitä, jotta vältetään useissa Euroopan matkailukohteissa ilmiön aiheuttamasta merkittävästä haitasta paikallisille asukkailla mm. asuntojen hintojen nousua tai asuinalueiden muuttumista matkailualueiksi.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Kaupunkiympäristön toimiala/Rakennetun ympäristön valvontayksikkö
5. Kasvatetaan yritysten osaamista inklusiivisuudesta osana Helsingin tekijät -verkoston toimenpiteitä.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
6. Laaditaan kaupunkitasoiset sosiaalisen vastuullisuuden toimintaohjeet tapahtumajärjestäjien tueksi yhteistyössä eri toimijoiden kesken muun muassa Helsingin Tapahtumasäätiön sosiaalisen vastuullisuuden mallia hyödyntäen. Lisätään viestintää tapahtumien sosiaalisesta vastuullisuudesta ja järjestetään sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyvää koulutusta tapahtumajärjestäjille.	Viestintäosasto/Brändiysikkö, Helsingin Tapahtumasäätiö, Helsinki Partners, Elinkeino-osasto
7. Edistetään inklusiivisuutta aktiivisena ja luonnollisena osana kaupungin kansainvälistä viestintää, markkinointia ja digitaalista sisältöä.	Helsinki Partners, viestintäosasto, toimialojen viestintä
8. Tuetaan Valitse vastuullisemmin -palvelun avulla yritysten polkua kohti inklusiivisempaa toimintaa.	Helsinki Partners
9. Toteutetaan matkailu- ja tapahtuma-alojen inklusiivisuuden nykytila-analyysi kolmen vuoden välein ja suunnataan tulosten pohjalta kehittämistoimenpiteitä.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
10. Hyödynnetään nuorten ääntä tulevana toimijoina ja kuluttajina suurten tapahtumien suunnittelussa ja kehittämisessä.	Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
11. Kehitetään Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla inklusiivisuutta vahvistamalla kulttuurikeskus CAISAn roolia inklusion asiantuntijatahona.	Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

Tapahtumat

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Inklusiivisuuden nykytila-analyysin toteutus ja tulokset
2. MyHelsinki.fi -sivuston LGBTQ-osion kävijämäärät
3. Sustainable Travel Finland -ohjelman inklusiivisuuteen liittyvien mittareiden seuranta
4. Visit Finland DataHubin helsinkiläisten esteettömien tuotteiden määrä
5. Tapahtumien sosiaalisen vastuullisuuden toimintaohjeet
6. Asukkaiden tyytyväisyys matkailua ja tapahtumia kohtaan pysyy vähintään nykyisellä hyvällä tasolla
7. Airbnb ja Vbro -majoituksen määrä

B.3. Helsinki on kestävydessä maailman kärjessä indeksien ja sertifiointien avulla todennettuna

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Tuetaan yrityksiä STF-merkin saavuttamisessa toteuttamalla koulutuksia sekä edesauttamalla ulkopuolisten sertifiointien suorittamista.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
2. Nostetaan STF-merkin saavuttaneita yrityksiä esille viestinnässä ja markkinoinnissa.	Helsinki Partners
3. Edellytetään STF-merkki Helsingin tekijät -verkoston yhteistyössä vuoden 2025 loppuun mennessä (tai muu vastaava, mikäli STF-merkki ei ole soveltuva).	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
4. Edellytetään Ekokompassia tai vastaavaa sertifiointia kaikilta kaupunkitasoisilta vastikkeellisilta kumppanuustapahtumilta. Liikuntapaikoilla käytössä Ekokompassi, joka luo helpommat puitteet myös tapahtumanjärjestäjille tuottaa ympäristöystävällisiä tapahtumia. Yhteistyötapahtumilta edellytetään Ekokompassia tai sitä vastaavia toimenpiteitä.	Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala.
5. Toteutetaan elinkeino-osastolla Ekokompassi -sertifiointiprosessi.	Elinkeino-osasto/ Kehittämispalvelut -yksikkö
6. Panostetaan GDS -indeksin kriteerien toteutumiseen, mittaamiseen ja niiden raportointiin sekä viestintään. GDS-indeksin kriteeristöön viitataan liitteessä.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
7. Perustetaan kaupunkikonsernin kattava GDS-työryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Työryhmä toimii Matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävyiden toimintaryhmän alajaostona.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
8. Kasvatetaan Valitse vastuullisemmin -palvelun kansainvälisten ja kotimaisten kävijöiden määrää panostamalla voimakkaasti palvelun viestintään ja markkinointiin.	Viestintäosasto
9. Nostetaan Valitse vastuullisemmin -palvelussa mukana olevien toimijoiden määrää panostamalla entistä vahvempaan yritys yhteistyöhön ja tukemalla toimijoita sen käyttöönotossa.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Sustainable Travel Finland -merkin saaneiden yritysten määrä
2. Sustainable Travel Finland -destinaatiomerkin saaminen vuonna 2025
3. Global Destination Sustainability -index sijoitus.
4. Global Destination Sustainability -index alakategorioiden kehittyminen
5. Valitse vastuullisemmin -palvelun kansainvälisten kävijöiden määrä
6. Valitse vastuullisemmin -palvelun kotimaisten kävijöiden määrä
7. Palvelussa mukana olevien yritysten määrä
8. Toimipisterekisteriin ja LinkedEventsiin voi syöttää vastuullisuustiedot Valitse vastuullisemmin -kriteeristön mukaisesti.
9. Valitse vastuullisemmin ja Sustainable Travel Finland -palveluiden välinen suhde kuvattu ja viestitty yrityksille
10. Ekokompassin ja muun ympäristöohjelman käyttöönottojen määrien seuraaminen

B.4 Osaavan työvoiman saatavuus on toimialojen elinehto

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Tiivistetään yhteistyötä oppilaitosten, työmarkkinajärjestöjen, työväenopistojen ja muiden sidosryhmien kanssa muun muassa matkailu- ja tapahtuma-alojen vetovoiman ja imagon kasvattamiseksi ja riittävien koulutuspaikkojen varmistamiseksi.	Elinkeino-osasto, Viestintäosasto, Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
2. Etsitään yhdessä Helsingin tapahtumallisuuden, Stadin Ammattiopiston, työväenopistojen ja muiden pääkaupunkiseudun oppilaitosten kanssa ratkaisuja tapahtuma-alan ammattilaisten määrään lisäämiseksi kysyntää vastaavaksi.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Viestintäosasto
3. Viestitään kaupungin työllisyyteen liittyvistä palveluista ja järjestetään rekrytointitilaisuuksia yhteistyössä Työvoima ja maahanmuutto -yksikön kanssa. Jalkautetaan Hyvää työtä tapahtumissa -palvelua esimerkiksi matkailun ja tapahtumien verkostotyön ja viestinnän kautta.	Elinkeino-osasto/ Työvoima ja maahanmuutto -yksikkö ja Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto/Brändiyksikkö
4. Toteutetaan osaajien ja työvoiman houkuttelua yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Hyödynnetään myös Helsingin työ-, opiskelu- ja yrittäjyysperusteisen maahanmuuton toimintaohjelman 2022–2025 mukaisia toimenpiteitä.	Helsinki Partners, Elinkeino-osasto/ Työvoima ja maahanmuutto -yksikkö, Henkilöstöosasto

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

Tapahtumat

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Avoimien matkailu- ja tapahtuma-alojen työpaikkojen määrä suhteessa työttömien määrään
2. Matkailu- ja tapahtuma-alojen oppilaitosten aloituspaikkojen määrä Helsingissä
3. Maahanmuuttajien työllisyys tapahtuma- ja matkailualoilla

B.5 Kokonaisvaltaiseen turvallisuuteen panostaminen on vetovoiman perusedellytys

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Kuvataan matkailun turvallisuusjohtamisen minimikriteerit ja toimitaan niiden mukaisesti.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
2. Varmistetaan, että Helsingin matkailussa ja tapahtumissa toimii aktiivinen selkeästi kuvattu, roolitettu ja viestitty turvallisuustyöryhmä. Tarkennetaan kaupungin valmius- ja turvallisuusyksikön roolia tapahtumaturvallisuusasioissa	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Strategiaosasto/valmius- ja turvallisuusyksikkö
3. Ylläpidetään, kehitetään ja seurataan turvallisuusjohtamisen yhteistä mallia.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
4. Tehdään turvallisuus näkyväksi viestimällä: yhteinen tapa viestiä arjessa ja kriisitilanteissa.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, viestintäosasto
5. Mitataan turvallisuusjohtamisen yhteisen mallin toteutumista ja vaikutuksia.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö

Ensisijainen toimiala:

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Turvallisuuden tunne vierailun ja tapahtumien aikana - Rajahaastattelututkimus
2. STF-indikaattorit – yritysten edistyminen turvallisuudessa
3. GDS-index – turvallisuuteen liittyvät indikaattorit

C.1. Matkailun ja tapahtumien älykäs kehittäminen pohjautuu tietoon

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Kehitetään tiedolla johtamisen työkalu yhteistyössä kaupungin sisäisten toimijoiden sekä kaupunkiorganisaation ulkopuolisten sidosryhmien kanssa kaupungin ja sidosryhmien käyttöön.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
2. Kasvatetaan yritysten tiedolla johtamisen osaamista osana Helsingin tekijät-verkoston yhteistyötä. Samoin syvennetään matkailuyksikön henkilöstön osaamista.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
3. Kerätään tietoa kaupungin omista ja muiden sidosryhmien lähteistä. Analysoidaan tietoa systemaattisesti ja jaetaan mahdollisimman paljon yhteistyökumppanien, kuten matkailu- ja tapahtumayritysten tai toisten kaupunkien ja matkailualueiden kanssa. Kehitetään tapahtumallisuuden mittareiden toteutusta edelleen.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto/Brändiyksikkö
4. Panostetaan tiedolla johdettuun ja vaikuttavaan edunvalvontaan.	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto/Brändiyksikkö

Ensisijainen toimiala: Matkailu

Matkailu

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Tiedolla johtamisen työkalun käyttäjien määrä
2. Tiedolla johtamisen nykytilan tutkimus (Business Finland)

C.2 Kaupunkitilaan liittyvät päätökset tukevat matkailua ja tapahtumallisuutta

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
<p>1. Toteutetaan Matkailun ja tapahtumien Master Plan, eli karttapohjainen kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma, jossa määritellään matkailun ja tapahtuma-alueiden kehittämisen pitkän tähtäimen tavoitteet. Lisäksi suunnitelmassa huomioidaan kaupungin omistamien tilojen hyödyntäminen osana matkailun ja tapahtumien kehitystä.</p>	<p>Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Viestintäosasto/Brändiyksikkö, Kaupunkiympäristön toimiala</p>
<p>2. Laaditaan tapahtuma-alueiden kehityssuunnitelma ja valittujen alueiden tapahtumakäytön kehitystä projektoidaan. Tapahtumia, tapahtuma-alueita ja tapahtumapaikkoja kehitetään mm. tapahtuma-alueiden haittavaikutusten seurantatulosten pohjalta niin, että niiden pohjalta tehdään pitkän aikavälin suunnitelmia ja linjauksia esimerkiksi meluaikalinjauksiin ja luontoarvojen arviointiin. Kehitystyön tuloksena Helsingissä järjestetään tapahtumia monipuolisesti eri puolella kaupunkia ja entistä enemmän myös ympäri vuoden. Esimerkkinä kehitysprojektista on Huvila-teltan uusi konsepti ja kehitys. Lisäksi tämän työn rinnalla tapahtuma-aluekorteista kehitetään toimiva ja saavutettava työkalu tapahtumajärjestäjille.</p>	<p>Kaupunkiympäristön toimiala, Viestintäosasto/ Brändiyksikkö, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Helsingin kaupunkitilat, Helsingin Tapahtumasäätiö</p>
<p>3. Sujuvoitetaan matkailun linja-autoliikennettä huomioiden olemassa oleva kaupungin kehittämissuunnitelman toimenpiteet.</p>	<p>Kaupunkiympäristön toimiala, Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö</p>
<p>4. Huomioidaan hotellien sijoittumismahdollisuudet ja tavoitteet osana matkailun ja tapahtumien Master Plan -suunnitelmaa. Kysymys, johon suunnitelmassa tulee ottaa kantaa, on muun muassa se, minne hotelleja tulevaisuudessa sijoitetaan, jotta matkailu muodostaa eheän kaupunkiin sopivan kokonaisuuden paikallisten hyvinvoinnin huomioiden.</p>	<p>Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Kaupunkiympäristön toimiala</p>
<p>5. Panostetaan hotelli-investointien edistämisen koordinointiin. Erityisesti korkeatasoisten (high end), design, ym. uniikkien hotellien kuin myös budjettihotellien (low end) tarjonta on suhteellisesti vähäistä verrattuna keskitasoiseen tarjontaan. Myös ”bleisure” ja muu työ- ja vapaa-ajan matkailun yhdistyminen ovat huomioitavia asioita uusia konsepteja kehitettäessä.</p>	<p>Helsinki Partners</p>
<p>6. Luodaan kestävän kehityksen kriteerit, joita edellytetään hotelli-investoinneilta mm. silloin kun kaupunki luovuttaa tontteja tai tiloja hotellien käyttöön.</p>	<p>Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö, Kaupunkiympäristön toimiala</p>

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

Tapahtumat

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Suunnitelmat on saatu päätökseen ja toimenpiteet käynnistetty
2. Hotellikapasiteetin määrä - huoneet
3. Uusia hotellihankkeita putkessa - pipeline
4. Ympäristösertifioitujen hotellien osuus kaikista hotelleista
5. Hotellihankkeiden jakautuminen eri konseptien kesken
6. Tapahtuma-alueiden kehityssuunnitelma laadittu

C.3 Helsinki on toimiva tapahtumien alusta

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Helpotetaan tilojen ja alueiden aktiivista ja monipuolista käyttöä sekä kevennetään sääntelyä mm. edistämällä Varaamo -palvelun käyttöä.	Kaupunkiympäristön toimiala, Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
2. Kehitetään toimivaa digitaalista palvelua tapahtumiin liittyvien lupien ja ilmoitusten tekemiseen ns. yhden luokun periaatteella Luvat ja valvonta -hankkeessa.	Kaupunkiympäristön toimiala
3. Nostetaan yhteistyön merkitystä tapahtumajärjestäjien kanssa yhä merkityksellisemmäksi perustamalla alan toimijoiden kanssa Tapahtumien Advisory Board ja kehittämällä samalla kaupunkiyhteisten tapahtumatyöryhmien työskentelyä yhä tehokkaammaksi.	Viestintäosasto/Brändiyksikkö
4. Selkiytetään tapahtumiin kytkeytyviä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tai mahdollisesti muiden toimialojen avustuskäytännöksi ja -prosesseiksi asiakaslähtöisesti. Lisäksi vastikkeellisiin kaupunkiyhteisiin ja Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tapahtumakumppanuuksiin liittyvä asiakaspolku kuvataan ja selkiytetään ja samalla nivotaan suhteessa avustuksiin.	Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, Viestintäosasto, muut toimialat

Ensisijainen toimiala:

SDG:

Seuranta ja mittarit

1. Luvat ja valvonta hanke on käytössä kaupunkitasoisesti
2. Tapahtumien Advisory Board on perustettu
3. Tapahtumien kumppanuus- ja avustusprosessit ovat selkeytetty kaupunkitasoisesti

C.4 Yritysten digitaalisen kyvykkyyden edistämällä lisää kilpailukykyä

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
<p>1. Tuetaan yritysten digitaalisen tuotetarjonnan syntymistä ja tuoteinventaarion jakamista hyödyntäen mm. MyHelsinki.fi -sivustoa, Visit Finlandin DataHubia ja MyHelsinki Open Api:a. Kaupunki toimii aktiivisesti eri järjestelmien integraatioiden edistäjänä.</p>	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
<p>2. Tuetaan kokonaisvaltaisen digitaalisen asiakaspolun sekä siihen liittyvän verkkokaupan ja muiden myynti- ja jakelukanavien kehitystä laajassa yhteistyössä muiden matkailualueiden ja kaupallisten toimijoiden kanssa. Tuetaan eri toimin kehitystä, missä yhä suurempi osuus varauksista ohjautuu suoraan yritysten omiin kanaviin tai paikallisiin kokoaviin kanaviin kansainvälisten OTA-kanavien (Online Travel Agencies, kansainväliset matkailun verkkokaupat) sijasta.</p>	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö
<p>3. Lisätään digitaalisuuteen liittyvää yritysten sparrausta ja osaamista osana Helsingin tekijät -verkoston yhteistyötä. Korostetaan ajankohtaisuutta ja tulevaisuusorientoituisuutta.</p>	Elinkeino-osasto/Matkailuyksikkö

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. DataHubissa olevien tuotteiden määrä
2. Yritysten osaamisen kasvaminen (Digikysely)

C.5 Kasvua ja uudistumista matkailun ja tapahtumien innovaatiotoimintaa kiihdyttämällä

Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Törmäytetään matkailu- ja tapahtuma-alojen yrityksiä ja toimijoita muiden alojen yritysten ja erityisesti startup -yritysten kanssa.	Elinkeino-osasto, Viestintäosasto, Helsinki Partners
2. Tunnistetaan kaupungin testbed-toiminnan hyödyt matkailussa ja tapahtumissa. Luodaan uusia mahdollisuuksia yrityksille ja yhteisöille pilotoida tuotteita ja palveluita kaupungin toimintaympäristössä tavoitteena uuden liiketoiminnan synnyttäminen. Esimerkiksi kaupungin tapahtumat ja muiden tahojen järjestämät tapahtumat, joissa kaupunki on mukana kumppanina/mahdollistajana voivat toimia alustoina erilaisille piloteille.	Elinkeino-osasto ja Viestintäosasto/ Brändiyksikkö, Helsinki Partners
3. Vahvistetaan Helsingin asemaa yhtenä Euroopan parhaana innovaatioympäristönä ja startup-keskuksena hyödyntämällä tapahtumia alustana. Helsinki on mukana tavoitetta tukevissa tapahtumissa, joiden kautta saavutetaan lisäarvoa Helsingin aseman vahvistamisessa, kuten startup-tapahtumissa ja toimialakohtaisissa tapahtumissa kumppanina, tukijana tai mahdollistajana.	Elinkeino-osasto, Viestintäosasto

Ensisijainen toimiala:

Matkailu

Tapahtumat

SDG:

Seuranta ja mittarit:

1. Uusien matkailu- ja tapahtuma-aloille syntyneiden yritysten määrä
2. Uusien test-bed-toiminnoissa syntyneiden innovaatioiden määrä